

El Regiment Pirinenc de l'Exèrcit de Catalunya

written by Llorenç Prats | 28 d'octubre de 2021

De resultes de la revolta militar feixista espanyola del 1936 es va desencadenar el caos general. La capacitat de resposta de la societat catalana davant d'això va ser prou important. Es va aconseguir sufocar els intents desestabilitzadors i les capacitats catalanes van haver d'organitzar-se en tots els ordres possibles. Malauradament, la intromissió feixista espanyola no va desistir i va intentar minar aquestes conquestes. Igualment, una inspiració nacionalista espanyola republicana, tot i que amb altres formes, també ho va intentar.

Entre els esforços d'organització hi va haver l'Exèrcit de Catalunya. L'Escola Popular de Guerra seria el lloc d'on sortirien els comandaments intermedis imprescindibles per fer funcionar la maquinària de defensa catalana. Aquests oficials integrarien l'embrió de l'Exèrcit de Catalunya i amb la creació i dotació prèvia del Regiment Pirinenc la determinació bèl·lica catalana quedaria clara. Aquest esforç, tanmateix, va ser fagocitat per la república espanyola vuit mesos més tard a l'incorporar aquestes renovades institucions militars catalanes dins l'esquema centralitzat de la república espanyola.

La seu de l'escola d'oficials catalans, com recorden els productors del documental sobre el Regiment Pirinenc Núm. 1, era l'Escola Pia del carrer de Balmes de Barcelona. Una realitat operativa independent entre octubre del 1936 i maig del 1937. Sobre això, se n'ha fet una producció, que es presentarà el dia 5 de novembre de 2021, en el mateix lloc, quan fa 85 anys de l'existència dels regiments. Aquesta obra de divulgació i dignificació està dirigida per Felip Solé Sabaté (conegut per la seva obra de "Camp d'Argelers" i la

seva sensibilitat sobre la història recent catalana) i realitzat per David Burillo.

L'esperit i la il·lusió que va impregnar el naixement dels Regiments Pirinencs ha despertat admiració entre moltes generacions de catalans. Destaca, en aquest sentit, la figura especial del capità Andreu Xandri, heroi militar caigut en combat, donant una vida jove al servei de la glòria de les valls que tant va estimar. La seva terra. Tot i la dissolució forçada del Regiment Pirinenc de resultes del fets de maig de 1937 (enfrontament entre els sectors institucionals i els llibertaris o revolucionaris) aquest jove militar català no va dubtar en continuar la lluita dins l'Exèrcit Popular de la República, per a la seva desesperació, atesa la prostració nacional que suposava. Tanmateix, el seu pas pel Regiment Pirinenc va deixar una empremta de "mística i força" que hom encara és capaç de recordar. I com ell, molts altres en són testimonis d'aquella etapa d'excel·lència republicana militar catalana.